

PROJEKT "POLOŽAJ ŽENA U LOKALNOJ POLITICI": Prije će SAD dobiti predsjednicu nego Velika Gorica gradonačelnicu? Kako promijeniti percepciju da je politika muški posao i muški svijet? /// Zašto je Velika Gorica ispodprosječna po udjelu žena u Gradskom vijeću? /// Može li novac promijeniti položaj žena u lokalnoj politici?

S konstituiranja Gradskog vijeća Velike Gorice: Teško je pronaći žene jer ih je (pre)malo / Foto: Matej Crnogaća

Velika Gorica, unatoč više žena koje su na prošlim lokalnim izborima izabrane u Gradsko vijeće, daleko je ispod hrvatskog prosjeka. Šesti najveći hrvatski grad, jasno je, kaska po zastupljenosti žena u političkim tijelima čak i za tim hrvatskim prosjekom. Projekt *Položaj žena u lokalnoj politici* analizirao je stanje i pokušao dati rješenja za tu neravnopravnost.

Velikoj Gorici nedostižan i skroman hrvatski prosjek

A taj hrvatski prosjek pokazuje da je na lokalnim izborima u svibnju 2021. godine od 6581 izabranog gradskog i općinskog vijećnika njih samo 28,2 posto žena. U Velikoj Gorici je taj postotak 18,5. Konkretno, na izborima su u Gradsko vijeće Velike Gorice ušla 22 muškarca i pet žena. Kasnije je, zamjenom vijećnika, broj žena u goričkom gradskom parlamentu porastao za još jednu vijećnicu.

Koliko je stanje s ravnopravnosti spolova u goričkom Gradskom vijeću loše još je jasnije pogledaju li se rezultati lokalnih izbora iz 2017. godine. Tada su u Vijeće izabrane samo dvije žene – njihov udio u tom predstavničkom tijelu iznosio je katastrofalnih 7,4 posto.

Analiza ta dva podatka mogla bi se okrenuti i na pozitivnu stranu – žene su u Gradskom vijeću Velike Gorice danas više nego dvostruko zastupljene nego nakon izbora prije četiri godine. No bila bi to više nego prozirna manipulacija statističkim brojkama.

Privatnost i upotreba kolačića

Kada se tome još doda činjenica da od dobivanja statusa grada, 1995. godine, Velika Gorica nikada nije imala gradonačelnicu jasno je da su žene u našoj lokalnoj politici jako daleko od ravnopravnosti. Aktualni gradonačelnik Krešimir Ačkar (HDZ) deseti je muškarac na toj dužnosti u proteklih 26 godina.

Da, postoji diskriminacija žena u politici

Upravo zato smo pitali istaknute velikogoričke političarke hoće li prije Gorica dobiti gradonačelnicu ili SAD predsjednicu. I sve naše sugovornice se nadaju da će uskoro i Velika Gorica dobiti ženu na svom čelu jer ne postoji niti jedan razlog da i dalje to mjesto ostane rezervirano za muškarce. Ipak, poučene dosadašnjim iskustvom, većina je skeptična da će se to stvarno i dogoditi.

Tajana Amšel Zelenika

Tako je **Tajana Amšel Zelenika** (Stranka rada i solidarnosti) kazala kako bi za to buduća gradonačelnica, osim nedvojbenih sposobnosti i postignutih rezultata, trebala osigurati i dovoljno medijskog prostora. **Karmen Rak** (Most), međutim, misli da će ipak prije do tog cilja doći Amerikanci iako priželjkuje da je Velikogoričani iznenade svojim izborom.

Karmen Rak

Da su žene u težem položaju u odnosu na muškarce u hrvatskoj politici potvrdilo se i kroz razgovore u ovom našem projektu. **Lana Krunić Lukinić** (HDZ) kazala je kako ne bi u svom slučaju upotrijebila pojam diskriminacija jer se radi o teškoj riječi, no ustvrdila je kako je sigurno imala teži početak u politici od kolega.

Lana Krunic

– O da, pokušaja (diskriminacije, op. a.) je bilo, ali svi koji me poznaju znaju da diskriminacija i podcjenjivanje, odnosno neravnopravnost po bilo kojoj osnovi nije nešto što kod mene prolazi. Jednostavno nikada nisam prihvaćala tradicionalnu podjelu poslova i funkcija u kojoj su žene “samo” tajnice i zapisničarke – kazala je na pitanje o diskriminaciji **Ivana Mlinar** iz SDP-a.

Iz svega je očito da žene u politici, na bilo kojoj razini, ne napreduju istom brzinom kao i muškarci. Njihovo je napredovanje sporije, put prema bitnijim dužnostima dugotrajniji je i teži.

Ivana Mlinar

I previše žena na listama je kažnjivo

– Opterećenost žena je velika, njena lepeza obveza često je usporava ili zaustavlja na političkom putu. Htjele mi priznati ili ne ovo je muški svijet i oni vladaju politikom. Ako znamo da politika zahtjeva veliki fondus slobodnog vremena za obavljanje aktivnosti, onda je jasno da ženama ide sporije. Ako tome dodamo predrasude i dodatne kriterije, onda je razumljivo da mnoge žene na tom putu i odustaju – istaknula je **Stela Dragica Svračak** (GLAS).

Stela Dragica Svračak

Kako promijeniti i unaprijediti položaj žena u politici, posebno onoj na lokalnoj razini? Budući postoji zakonska obaveza da na kandidacijskim listama mora biti najmanje 40 posto podzastupljenog spola, možda bi bilo dobro imati liste samo sa ženama? Iako bi svi zagovornici većeg broja žena u politici na to pitanje odgovorili potvrdno, u konačnici bi takva lista bila novčano kažnjena.

Naime, platforma Možemo! nedavno je suočila s tužbom jer na listi za Gradsko vijeće Osijeka nisu imali dovoljan broj muškaraca!? Prijeti im kazna od 40.000 kuna. Problem je u tumačenju odredbe o "podzastupljenom spolu". Logično je da je ta odredba donijela zbog premalog broja žena u politici, ali to na taj način nisu iščitali u osječkom DORH-u koji je podnio tužbu.

Možda je odgovor u većim sredstvima koja se iz proračuna izdvajaju za vijećnice u odnosu na vijećnike? Da, novac je uvijek jedan od solidnih motiva, pa smo pogledali kako je to regulirano u Velikoj Gorici. I potvrdilo se da goričke vijećnice "vrijede" više od njihovih muških kolega.

Može li rješenje biti u novcu i boljem raspolaganju financijama?

Krajem svake godine Gradsko vijeće Velike Gorice donosi odluku o raspodjeli novčanih sredstava za stranke zastupljene u tom vijeću. Radi se o ukupno 190.000 kuna. I žene su vrednije. Naime, stranke za vijećnika dobiju po 6884,06 kuna. A za vijećnicu? Samo deset posto više. Premalo da bi ijednu političku stranku motiviralo da u rad Gradskog vijeće uključi više žena. Kada bi se za ženu dobivalo dvostruko više nego za muškarca ili kada bi taj odnos bio još izraženiji, možda bi se odnos spolova u Gradskom vijeću i zbog toga promijenio.

Nema, na žalost, instant rješenja koje bi osiguralo veću zastupljenost žena u politici. Potrebne su godine i desetljeća kako bi se taj odnos prema političarkama i percepcija politike kao muškog posla promijenila. Hrvatska je imala i **Kolindu Grabar Kitarović** kao jednu od pet predsjednika Republike, a i **Jadranku Kosor** kao premijerku.

Nakon posljednjih lokalnih izbora na čelu dvije županije nalaze se žene. Prije četiri godine nije bilo niti jedne županice. Od 555 gradonačelnika i načelnika općina 10,9% je žena. Prije četiri godine bilo ih je 9,01 posto. Ide se naprijed, ali presporo.

No, morat će i žene koje se uključuju u politiku više aktivirati i uvjeriti glasače da su baš one pravi izbor, odnosno bolji izbor od njihovih muških kolega. Možda je jedan od bitnih argumenata koje trebaju (glasnije) koristiti žene objavljen na nedavnoj konferenciji o fiskalnoj otvorenosti.

Žene su, istaknuto je na konferenciji koju su u Zagrebu organizirali Institut za javne financije i Zaklada Friedrich Ebert, sklonije priznati financijske probleme i raspravljati o nužnim promjenama, pa bi njihova veća zastupljenost u izvršnim i predstavničkim tijelima lokalnih jedinica mogla poboljšati njihovu financijsku situaciju. Ali samo ako je broj vijećnica veći od broja vijećnika, zaključeno je tom prilikom.

Zaključno možemo istaknuti, kao što je naglasila jedna od naših sugovornica, ne postoji uspješna lokalna politika bez žena. Samo je pitanje kada ćemo svi zajedno to shvatiti...

Pročitajte sve tekstove iz projekta **Položaj žena u lokalnoj politici**:

- Zašto je teško biti žena u goričkoj politici i kako to da je od 27 gradskih vijećnika samo pet žena?
- Ivana Mlinar (SDP): Samo žene i mladi mogu donijeti novu energiju i promijeniti Goricu
- Lana Krunić (HDZ): I Gorica će jednom dobiti gradonačelnicu, ali kasnije jer sada imamo sposobnog gradonačelnika u tek prvom mandatu
- Stela Dragica Svračak (GLAS): Lokalna politika ne može biti uspješna bez žena
- Karmen Rak (MOST): Prije će žena postati predsjednica SAD-a nego gradonačelnica Velike Gorice
- Tajana Amšel Zelenika (Stranka rada i solidarnosti): U našoj stranci nerijetko žene vode glavnu riječ

Tekst je objavljen u sklopu Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama Agencije za elektroničke medije.

Poveži se sa

Budite prvi koji će komentirati!

B *I* U   **[+]**

0 KOMENTARI

POVEZANE PRIČE